

a lăsa mândul lêngă mumă. Astă vedere e greșită din pricină că muma e continuu neliniștită, nu se poate hrăni bine, cea-ce o face să slăbescă. Separația mândului de muma e cea mai bună practică. De a doua zi chiar, după ce a băligat meconiul, mândul se aședă într'un box, chiar lêngă mumă, dar în așa condițiuni ca muma să'l pôtă vedea și'i da mângâeri, el însă, neputând ajunge la fiță. De 8—10 ori pe zi să'l lăsăm a trece lêngă masa pentru ca să sugă. Cu acest mod mândul va suge tot-d'a-una cu plăcere iar muma ne mai fiind într'una apucată de țite se întemeiază bine și dă un lapte mai bun, putând face și serviciu.

După cât-va timp, 4—5 luni, mânzul trebuie să fie obicinuit cu un adaus de hrană. La început i se va da lăpturi de capră, oie, vacă, amestecat cu ouă prospete; treptat, în acest supliment, 'i-se va adăoga tărățe de grâu și ovăz; mai târziu 'i-se va face pâini din ovăz fărâmat, sare, ouă prospete, puțină carne uscată și pisată, toate acestea înmuiate cu lapte. Cu aceste adause de hrană, pe lêngă laptele mumei, vom căpăta niște mânji de talie mai mare, mai viguroși, și mai vioi, cu mult, de cât părinții.

În alimentațiune și localuri bune e secretul îmbunătățirii animalelor, nu în importarea armăsarilor pretinși de rasă.

Întărcarea. Animalele aflate în condițiuni de traiu la pășune, întărcarea mânjilor se face în mod nesimțitor. Ați puțin, mâine mai mult, mândul se obicinuește cu pășunea și părăsește laptele. În condițiunile domestice, când muma e cerută de serviciile noastre a sta în grajd, întărcarea se face mai cu greu. Epoca întărcării, fiind la noi, iarna sau primăvara, mânji sunt lipsiți de un regim verde, singurul care slujește de trecere spre o hrană uscată. Trebuie dar ca în lipsă de furagii verzi, să obicinuim, treptat-treptat, mânji, cu regimul uscat; servindu-ne pentru trecere cu alimente apoșe, băuturi amestecate cu deosebite substanțe hrănitore etc. Trecearea de o dată la regimul lăptos la unul uscat, pune în pericol sănătatea mândului și chiar viața sa.

I. St. Furtună.

Notițe luate în trecăt la 9 Iunie 1886.

Recolta pe lângă linia ferată Barboși-Ițcani.

Barboși—Bacău: Recolta proastă. Siretu a inundat prea mult.

Bacău-Roman: Grâul de tómnă frumos. Porumbul prost. În general abia a răsărit. Comparativ plóe mai puțină.

Roman—Hălăucești: Grâul prost. Porum-

bul, Secara și mai proște. Plóe puțină.

Hălăucești—Pășcani: grâul de tómnă frumos. Secara proastă. Orđul târziu, neinspicat încă. Porumbul potrivit.

Pășcani—Lespezi: Fâneața foarte frumoșă. Porumbul abia răsărit. Alte semănături n'am vedut nefiind pe lângă linia ferată.

Lespezi—Liteni: Recolta foarte rea; parte înomolită de ploi.

Liteni—Ițcani: Grâul, Secara frumoșele. Porumb parte abia răsărit și parte frumos. Orz târziu dar frumos ca desime și verdetă.

M. D.

Corespondența Gazetei Sătenului din Sulina

12 Iunie 1886.

Până mai deunăzi ne văitam că nu avem plóe; a plouat și ne plouă de două săptămâni încontinuu, noroc numai că pe aci suntem obicinuiți cu umeđela căci pentru noi alte bunătăți nu ne aduce plóia de cât mai mărește umeđiala în care trăim. Dar dacă pentru noi ceștia din bălți nu are nici o bunățate apoi nu e mai puțin drept că sunt locuri și cei mai mulți locuitori din Dobrogea scot căciula când începe să plóe, ca să le ude capul, așa de dragă le este; pentru cei mulți să suferim și noi adaosul de umeđială.

Pentru locurile pline cu **lăcuste** plóia numai bună n'a fost, nu că dóră a fost nepriitoare lăcustelor, ele sunt așa de dedate cu schimbările atmosferice, în cât, chiar frigul ce însocește plóia (răcêla) nu le împiedică desvoltarea, dar a fost nepriitoare lucrărilor de combatere, pe lângă că a împedecat de a se merge înainte cu lucrările și prin urmare s'a perdut o parte din timpul cel mai scump, dar încă, pe aci pământul nefiind solid ci numai nisipos, plóea a astupat cea mai mare parte din șanțurile făcute.

În corespondența trecută, v'am arătat așa cum am putut mulțimea acestor blestemate insecte, când m'am întors din Chilia am stat o zi în Periprava (cătun care ține de comuna Sfistofca, populată numai de lipoveni); ceea ce am vedut pe lângă desgust dar m'a făcut să și rid, cărduri de lăcuste ológe (n'au început încă să sbóre) gonite din pădure unde se lucra la nimicirea lor, luase cu asalt satul. Din partea de unde veniu lăcustele satul era închis cu două rânduri de șanțuri de adâncime de la 30 la 40 centimetri, o companie de soldați, și cu vr'o 40 de femei (lipovence) lucrau la gonitul spre șanțuri a lăcustelor ce veniau, în șanțuri era un strat de lăcuste de vr'o 5 centimetre grosime, care grație căldurilor tropicale se infectase și răspândea un miros puturos ca-

re te lovea la depărtare de câte-va kilometri. Lăcustele venind spre șanțuri nu puteau nici ele suferi mirosul eșit din descompunerea camaradelor lor, și făcea un salt mortal (ca să știe așa) de sărâu peste șanțuri astfel că compania de soldați și cu femeile ce lucrau la o depărtare de un kilometru de sat au fost aduși în marginea satului. Pe lângă desgustul ce 'ți făcea descompunerea și mirosul cel nesuferit al lăcustelor din șanțuri, o spun drept, îmi venea să rid și am ris cu pofta vădând lăcustele cum se urcau pe pereții caselor, astfel că locuitorii au fost nevoiți să închidă ușele și ferestrele ca să nu intre prin casă. Despre partea de unde veniu lăcustele, satul este despărțit de un canal de apă curgătoare lată de vr'o trei metri, era o priverișce frumoasă de a se vedea cum lăcustele înotau peste apă, ca și când aveau elice, și trecu în partea cea-laltă. Cetișem că lăcustele nu sunt înotătoare, 'mia fost dat să văd cu ochii că înot mai bine ca omeni, deci d'acum înainte să se știe că lăcustele sunt înotătoare.

Dacă ași fi vre-un bun scriitor, ași scri o carte întreagă asupra lăcustelor, pe lângă partea serioasă apoi este și partea umoristică și multă-i variată acesta din urmă parte.

Un om cunoscător în ale lăcustelor 'mi-a făgăduit o relație întinsă, fruct al observațiilor și experiențelor lui personale, 'i-am făgăduit colónele gazetei pentru cazul când 'șiar da ostenela ca să dea la lumină experiențele lui, dacă voi reuși să'l fac a scrie vă făgăduiesc o interesantă materie, de nu voi reuși apoi mă voi mulțami a vă transmite cea-ce voi putea să capăt de la el prin vorbă, în ori-ce cas cred că numai după finele campaniei, care póte să mai ție încă până la finele lui Iulie, sau lucrarea lui sau vre-una a mea.

S'a început cositul fânului a cărui recoltă a fost de minune.

Zamfir Filotti.

FARMACOPEA VETERINARĂ

Sub acest titlu vom publica, cât de des, diferite rețete pe care colaboratorul nostru d. I. St. Furtună ni le va trimite ca mai propriu pentru cultivatorii noștri.

— *Electuar tonic și antiputred.*— Quinquina galbenă în pulvere 60 grame; sanfor pulverizat prin alcool 15 gr.; miere 200 gr., se amestecă tóte și se administrează o dată calului atins de tifus.

— *Pomadă în contra riei.* Untură de porc 100 gr.; praf de puciosă 30 gr.; Carbonat de potasă 15 gr., se amestec bine.

— *Pomada în contra riei.* Flóre de puciosă 100 gr.; sulfurd'antimonium 50 gr.; cantaridă în pulbere 25 gr.; euforbiu 12 gr., se amestec și să reduc în pulbere. La trebuință să incorporésă o parte din praf cu patru părți de untură de porc. E de nevoie ca colile riei să fie ridicate mai nainte de a aplica unsórea, prin spălături dese de apă caldă și săpun.

— *Cataplasm maturatif.* Să ia 5 cepe mari còpte bine în cenușe, se fărâm bine, și s'amestec cu 125 grame făină de in, și cu o cantitate trebuitoré de apă să fierbe totul bine; după ce s'au luat de la foc, adăogăm 125 grame de osinză topită. Acest cataplasm să aplică cald pe locurile umflate și pe cari voim a le face să se còcă.

— *Unsórea lui Daubenton pentru ricia oilor.* Seu de oaie 500 grame; esență de terebentină 125 gr., se topește seul, și luându-se de la foc se amestecă bine cu esența. Această unsóre costă puțin și nu produce nici un efect réu pentru lina oei. Se face mai activ, adăogând esența de terebentină mai multă.

— *Colire îndulcitor.* Rădăcină de nalbă 30 grame; un morcov; împreună să fierb într'o jumătate de litru de apă. Se întrebunțesă turnînduse și aplicînduse pe ochiul aprins.

— *Poțiune vermifugă.* Funingene 100 grame; lapte 3 decilitre. Sau funingene 100 grame; Aloes pulverisată 20 gr.; zeamă de varză 400 gr.; pentru animalele mici a patra parte.

I. St. Furtună.

Recolta grăului în 1885 în tótă lumea.

Ministerul de Agricultură din Washington a publicat următórea listă asupra recoltei în 1885.

Producțiunea Europei întregi a fost de 426,000,000 hectolitre, adică :

109,519,240	în Franția
73,217,280	— Rusia
41,365,600	— Italia
40,123,600	— Ungaria
39,725,000	— Ispania
37,440,800	— Germania
28,751,300	— Englitera
15,890,000	— Turcia de Europa
13,903,700	— Austria
7,920,000	— Romania
6,850,800	— Belgia
2,681,400	— Portugalia
1,750,000	— Dănemarca
1,737,900	— Grecia